

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex paulus [et] barnabas co[n]uerteru[n]t sergiu[m] p[ro] consulem. ca.
lxxj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia libri

Paulus et barnabas conuerterunt
Sergium proconsulem.
Capitulum. LXXI.

Et cum perambu-

lissent vniuersam insulam cypri,
scilicet usque paphum: inuenerunt quendam
virum magni pseudo prophetam iudeum:
cui nomen erat barten, qui erat cum sergio paulo
viro prudente qui erat homo in agne dignitatis.
Erat enim proconsul. Id est secundus a
proconsule. Hic accersitis barnaba et paulo desiderabat
audire verbum dei: tamen resistebat eis elimas magus.
Et vide quia alterum est interpretatio alterius.
Elimas enim interpretatur magus. et sic nomen commune
maleficorum appropriatum est isti Saulus autem qui
et paulus repletus spiritu sancto intuens eum
dixit. Non plene omni dolo et omni fallacia, fili
diaboli, inimice omnis iusticie, non desinis
subuertere vias domini rectas. Nota quod dicitur
est saulus qui et paulus. Tradunt enim sancti quod
a sergio paulo ad fidem conuerso: dicitur est paulus.
Unde hic primo fit mentio de nomine paulus: solus Origenes dicit, quia
semper fuerit binomius dictus, scilicet saulus et paulus.
Vel in apostolatus acceptio ne primo sortitus est
hoc nomen, ut qui primo a saule persecutore dicebatur
saul, de superbo factus humilis, pro saulo dicitur est paulus,
quasi modestus et humilis. Unde quasi nomen suum
interpretando: dicit se minimum apostolorum.
Videtur autem, xiiij. anno a passione domini
promotus ad apostolatum cum barnaba, et sortitus pauli
vocabulum, et, xiiij. profectus est ad magistrum gentium.
Cui satis ecclesiastica historia concordat, vbi legitur
preceptum apostolis esse: ut post passionem per duos
decim annos predicarent in iudea. Tertio autem
decimo anno ceperunt paulatim transire ad gentes,
nondum tamen ex toto, postea omnino exierunt de
finibus iudee: et nunc inquit Ecce manus domini
super te, id est vindicta dei exercabitur in te.
Eris enim cecus lumine capitis: sicut cecus es
lumine mentis, non vis dens ad tempus solem
materiam, quia non vides solem iusticie per
fidem. Et confestim cecidit in eum caligo et
tenebre, et cecutens id est in modum ceci in
circumitu se vertens querebat qui manum ei
daret ut duceret eum. Et statim proconsul
visso miraculo credidit

amirras super doctrina domini.
De discessu iohannis ab eis.
Capitulum. LXXII.

Im autem a pa-

pho nauigasset paulus et barnabas cum eo
venerunt per gentem ciuitatem paphum, et tunc
iohannes discedens ab eis: reuersus est
hierosolymam unde venerat cum eis.
Et forte reprehensibilis fuit causa quare
discessit ab eis: et hec fuit causa discordie
inter paulum et barnabam: id est quod habebat
infertus. Paulus vero et barnabas venerunt
antiochiam perfidie: quod additum est ad
diferentiam alterius antiochie, que dicitur
antiochia syrie, que olim dicebatur reblata:
quia nos adhuc vocamus antiochia. Et ingressi
synagogam die sabbati sederunt quasi
audiri legem: non predicaturi. Post lectionem
autem legis et prophetarum dixerunt ad eos
principes synagoge, Viri fratres: si quis est
in vobis sermo exhortationis dicite.

De predicatione pauli et barnabe in synagoga.
Capitulum. LXXIII.

Urgens autem

paulus et manu silentium indicens
aggressus est facere grande sermo-
nem inchoans ab altiori. Viri inquit israelite
et qui timetis deum de gentibus audite.
Deus plebis israel patres nostros elegit et
exaltavit plebem cum essent incolae in
egyptu, seruantes in luto et latere: de qua
eduxit eos in manu forti. Et quadraginta
annis sustinuit mores eorum in deserto.
postea introduces eos in terram promissam,
destruens septem gentes que habitabant
in terra: forte distribuit eis terram, quasi
post quadringentos quinquaginta annos.
Et intelligendum est a nativitate
isaac usque ad exitum israel de egypto
fluxerunt anni quadringenti quinque.
Postea completis, et annis in deserto
usque in terram chanaan diuisa est terra.
A nativitate ergo isaac usque ad diuisionem
terre fluxerunt quadringenti, l. anni. Et post
quadringentos, et certum fuit populus
dei sub iudicibus usque ad tempus
samuelis, et exinde postularunt regem:
et dedit eis saul, qui regnavit super eos,
et l. annis computatis simul annis
samuelis. Sic et b. be. in chronica hebreorum.
Et eo sublato de